

Święty Patryk, patron Irlandii

19.03.2024

Dziekanów Leśny

**Święty Patryk (ur. ok. 385 –
389, zm. 17 marca 461
w Armagh)**

Patron Irlandii, Nigerii,
inżynierów, fryzjerów, kowali,
górników, bednarzy oraz
upadłych na duchu.
Święty Patryk jest także
opiekunem zwierząt
domowych.

Święty Patryk

- ▶ Jest świętym kościoła katolickiego, starokatolickiego, anglikańskiego i prawosławnego.
- ▶ Był misjonarzem w Irlandii, wprowadzał na jej terenie religię chrześcijańską.
- ▶ Święty Patryk był **Brytem** i nazywał się Maewyn Succat (Wojowniczy). Urodził się prawdopodobnie na terenie obecnej Walii.
- ▶ **Brytowie** (łac. *Brittones*, bryt. *Pritani* lub *Priteni*) to lud celtycki zamieszkujący Brytanię przed najazdem Anglów i Sasów.

Życie Świętego Patryka

- ▶ Ojciec Świętego Patryka był diakonem. Diakon (gr. diakonos – sługa) to pierwszy stopień święceń sakramentalnych w katolicyzmie i prawosławiu.
- ▶ Jego dziadek był kapłanem.
- ▶ Kiedy miał 16 lat, Święty Patryk został uprowadzony i sprzedany w niewolę do Irlandii.
- ▶ W niewoli Święty Patryk był pasterzem. Zajmował się też sprawami wiary.
- ▶ Po sześciu latach udało mu się uciec statkiem do Galii, która zajmowała obszar obecnej Francji, Belgii, Szwajcarii oraz północno-zachodnich Włoch i była zamieszkała przez plemiona celtyckie.
- ▶ W Galii Święty Patryk przyjął święcenia kapłańskie. Jego nauczycielem był Święty German z Auxerre.

Życie Świętego Patryka

- ▶ Święty Patryk zamierzał powrócić do ojczyzny, ale we śnie głos nakazał mu powrót do Irlandii, aby głosić tam wiarę w Chrystusa.
- ▶ W 432 roku Święty Patryk został biskupem i rozpoczął działalność misyjną w Irlandii. Po powrocie wykupił się u właściciela stada owiec, które wypasał.
- ▶ Święty Patryk prowadził bardzo surowe życie zakonne. Doprowadził do ewangelizacji północnej, środkowej i zachodniej części Irlandii oraz zorganizował tam działalność kościelną.
- ▶ Założył wiele kościołów, m.in. katedrę i klasztor w [Armagh](#) (444).
- ▶ Jeszcze za życia zasłynął wieloma cudami, które spowodowały nawrócenie się wielu Irlandczyków.
- ▶ Nawrócenie Irlandii na chrześcijaństwo zajęło mu 30 lat.
- ▶ Święty Patryk zmarł prawdopodobnie w 461 roku w Armagh.

Irlandia, szmaragdowa wyspa

- ▶ Historyczną, łacińską nazwą **Irlandii**, nadaną przez Rzymian, była **Hibernia**, czyli „zimowy kraj” (land of winter).
- ▶ Rzymianie **NIGDY** nie podjęli próby podboju Hibernii.
- ▶ **Irlandia** – trzecia pod względem wielkości wyspa w Europie. Pod względem politycznym wyspa podzielona jest na dwie części: Irlandię i Irlandię Północną, która jest częścią Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.
- ▶ Artykuł 4. konstytucji Irlandii z 1937 roku stanowi, iż oficjalną nazwą państwa jest **Éire** (w języku irlandzkim) oraz **Ireland** (w języku angielskim).
- ▶ Irlandia jest republiką i jest członkiem Unii Europejskiej.

Irlandia

- ▶ Od V wieku naszej ery wyspa była chrystianizowana za sprawą **Świętego Patryka**, zaś od VIII wieku rozpoczęła się inwazja Wikingów, która w 1014 roku ostatecznie została odparta za sprawą wojsk ówczesnego **króla Briana Śmiałego**, który poległ w zwycięskim starciu z Wikingami.
- ▶ Od 1169 roku rozpoczęły się wyprawy anglo-normandzkie, rozpoczynając tym samym wielowiekową dominację angielską nad wyspą. W okresie tym miały miejsce wielokrotnie różnego rodzaju powstania i wojny przeciwko najeźdźcom.
- ▶ Koniec angielskiej dominacji miał miejsce w początkach XX wieku, najpierw poprzez rozpoczęcie Powstania Wielkanocnego w 1916 roku oraz poprzez podpisanie Traktatu angielsko-irlandzkiego w 1921.
- ▶ Herbem Irlandii jest złota harfa o srebrnych strunach w błękitnym polu. To godło sięgające średniowiecza nazywane jest harfą Briana Śmiałego. Barwa Tarczy nazywana jest „błękitem Świętego Patryka”, ponieważ Święty Patryk początkowo przedstawiany był w ikonografii w stroju koloru niebieskiego.

Irlandia

- ▶ W 1955 roku Irlandia stała się członkiem ONZ, zaś w 1973 wstąpiła do Wspólnoty Europejskiej.
- ▶ Irlandia jest państwem **neutralnym**, nie należy do NATO.
- ▶ Najbardziej znanym daniem jest gulasz irlandzki z jagnięciny lub baraniny. Mięso dusi się z ziemniakami, cebulą, marchewką, porem i kaszą jęczmienną. Od XIX wieku ziemniaki są podstawą diety Irlandczyków.
- ▶ W niektórych dyscyplinach, głównie w rugby, reprezentacja narodowa gra w pucharze 6 narodów i odnosi w nim sukcesy. Mieszkańcy interesują się przede wszystkim sportami narodowymi: hurlingiem, futbolem gaelickim, rugby, krykietem oraz wyścigami konnymi i wyścigami psów.
- ▶ Irlandia siedmiokrotnie wygrała Konkurs Piosenki Eurowizji, co czyni ją najbardziej utytułowanym uczestnikiem tego konkursu.

Znaczenie imienia „Patryk”

- ▶ **Patryk** – oboczna, skrócona wersja imienia Patrycjusz. Jeszcze innym wariantem tego imienia jest Patrycy.
- ▶ Pochodzenie i znaczenie: łacińskie: *patricius* – patrycjuszowski, szlachecki, szlachetnie urodzony. Forma żeńska to Patrycja.

Katedra Świętego Patryka w Armagh

Cuda Świętego Patryka

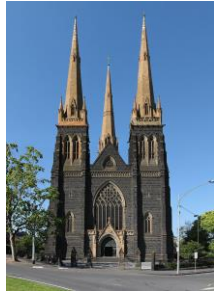

- ▶ W czasie ucieczki Świętego Patryka z Irlandii towarzysze podróży wyśmiewali wiarę Patryka w Boga. Brakowało im żywności i schronienia. Patryk wówczas powiedział: "Zwróćcie się z dobrą wiarą i z całego serca do Pana, mojego Boga, dla którego nic nie jest niemożliwe". Nagle podróżnicy znaleźli się pośrodku stada świń, a po zabiciu kilku mieli wystarczająco dużo pożywienia na resztę drogi.
- ▶ Bóg działał wiele cudów i uzdrowień przez Świętego Patryka: chorzy doznawali uzdrowień, zmarli powstawali, chromi chodzili, a wiele cudownych strumieni wody po dziś dzień wypełnia studnie.
- ▶ Święty Patryk uwolnił Irlandię od węży, czyli od pogaństwa.
- ▶ Człowiek pewien ukradł owcę swego sąsiada i zjadł ją. Święty Patryk kilkakrotnie wzywał złodzieja, kimkolwiek by był, do zadośćuczynienia za wyrządzoną szkodę, ale nikt się nie zgłaszał. Gdy więc cały lud zebrał się w kościele, święty Patryk w imieniu Jezusa Chrystusa rozkazał owcy, aby wobec wszystkich zabeczała w brzuchu tego, który ją zjadł. Tak się też stało: winny odbył pokutę, a inni odtąd wystrzegali się kradzieży.

Katedry Św. Patryka na świecie

► Melbourne (Australia)

► Nowy York (USA)

► Dublin (Irlandia)

► Parafia Św. Patryka w Warszawie (Grochów)

Święty Patryk jako kaznodzieja

- ▶ Święty Patryk nie był pierwszym misjonarzem, który nawracał Irlandię na chrześcijaństwo. Wcześniej próbował to uczynić **Palladius**, ale jego misja zakończyła się niepowodzeniem.
- ▶ Aby wyjaśnić tajemnicę Trójcy Świętej użył przykładu trzech liści koniczyny, osadzonych na jednej łodydze. Od tamtego czasu **koniczynka (shamrock)** stała się symbolem Św. Patryka i Irlandii.
- ▶ Święty Patryk zwalczał **druizm**, który był przeszkodą w nawracaniu się Irlandczyków na chrześcijaństwo. Sam był często atakowany przez druidów, którzy wytaczali mu procesy sądowe.

Dzień Świętego Patryka: 17 marca

- ▶ W kościołach odprawiane są msze .
- ▶ Organizowane są parady i uroczystości.
- ▶ Spożycie piwa Guinness wzrasta o 300%.
- ▶ W tym dniu na cześć Świętego Patryka farbowano na zielono np. wodospad Niagara, rzekę Hudson w Nowym Yorku, podświetlano na zielono Empire State Building w Nowym Yorku, gmach opery w Sydney, London Eye, krzywą wieżę w Pizie, hotel Burdż-al-Arab w Dubaju (Zjednoczone Emiraty Arabskie) oraz ratusz w Poznaniu.
- ▶ Wszyscy noszą zielone stroje, farbują zarost i włosy na zielono, przypinają sobie zielone koniczynki.
- ▶ Wymyślono nawet ... zielone piwo.

Happy Saint Patrick's Day!

Dlaczego w Dniu Świętego Partyka pije się piwo ?

► To nie jedyny alkohol, który jest tradycją w tym dniu. Irlandczycy chętnie piją tzw. dzban Patryka, czyli obowiązkową szklaneczkę **whisky**.

► Według legend nieuczciwa karczmarka oszukiwała klientów, nalewając do szklanek zbyt mało trunków. Święty Patryk, który był wtedy biskupem, poszedł do niej i powiedział, że jeśli nie zaprzestanie tego procederu, to w jej karczmie pojawią się potwory. Od tej pory kobieta przestała oszukiwać.

Co jadał Święty Patryk?

To, co zalecają obecnie dietetycy

► Dieta świętego Patryka składała się z produktów zbożowych, ryb i nabiału. Jego jadłospis był zróżnicowany i bogaty w składniki odżywcze. Powszechnie jadano wówczas: kurze jaja, łososia, pstrąga, wędzoną wieprzowinę, miód, twarogi, wodorosty, a także placki chlebowe z mąki owsianej, jęczmiennej i żytniej. Ostrości dodawały daniom dziki czosnek i rzeżucha.

Leprechaun – irlandzki skrzat

► Leprechaun, czyli irlandzki skrzat to popularne przebranie podczas irlandzkich świąt. Skrzaty te są samotnikami, zajmują się wyrobem butów. Są złośliwe z natury, płatają figle, kochają celtyckie sporty (hurling, futbol gaelicki) i muzykę.

Irlandzki taniec i muzyka

- ▶ Irlandczycy tańczą w charakterystyczny sposób. Obejrzyjcie fragment występu irlandzkiego zespołu:

<https://www.youtube.com/watch?v=HgGAzBDE454>

Posłuchajcie jeszcze irlandzkiej muzyki ludowej i popatrzcie na tancerzy:

<https://www.youtube.com/watch?v=Fr2JPIaDixo>

Zwróćcie uwagę na tradycyjny taniec z miotłą.

- ▶ Najbardziej charakterystyczna piosenkarka irlandzka to ENYA, ikona muzyki celtyckiej:

<https://www.youtube.com/watch?v=7jfRG-fgvQ8>

Piosenka Enyi „May it be” zagrała w pierwszej części „Władcy Pierścieni”.

Ktoś powiedział, że słuchając Enyi człowiek odrywa się od ziemi ...

Tradycyjny taniec irlandzki

- **Step irlandzki** – styl tańca irlandzkiego. Step dzieli się na **set dance** i **tańce solowe** dzielące się pod względem rytmów (jest to **reel**, **hornpipe** i **jig**). Tańczy się go w specjalnych butach, które mają obcas i klocek (z przodu).
- Pierwsze wzmianki na temat tego tańca pojawiają się w XVI wiecznej Anglii.
- Historia irlandzkiego tańca sięga długich wieków, sięgając wczesnego średniowiecza. Początkowo był on integralną częścią kultury celtyckiej, a wykonywany był na różnego rodzaju okazjach, takich jak wesela, festiwale czy święta.
- Taniec irlandzki **polega przede wszystkim na ruchach nóg**, góra ciała tancerza pozostaje najczęściej **statyczna**. Taniec irlandzki można dobrać właściwie do każdego typu muzyki. Nie trzeba wybierać wyłącznie folkowych utworów, może to być też rock czy ballady Eda Sheerana.

Parady w dniu Świętego Patryka

- ▶ Parady odbywają się na całym świecie.
- ▶ Poza Dublinem (Irlandia) mają miejsce także w Londynie (Zjednoczone Królestwo), Nowym Yorku (Stany Zjednoczone), Sydney (Australia) i Montrealu (Kanada).

Sławni Irlandczycy

- ▶ Bob Geldof (muzyk, Live Aid)
- ▶ Bono, The Edge, Adam Clayton, Larry Mullen (U2)
- ▶ Colin Farrell (aktor)
- ▶ George Bernard Shaw (pisarz)
- ▶ James Joyce (pisarz)
- ▶ Liam Neeson (aktor)
- ▶ Michael Fassbender (aktor)
- ▶ Michael Gambon (aktor)
- ▶ Oscar Wilde (pisarz)
- ▶ Jonathan Swift (pisarz)
- ▶ Enya (piosenkarka)
- ▶ Pierce Brosnan (aktor)
- ▶ Sinéad O'Connor (piosenkarka)
- ▶ Jonathan Rhys-Meyers (aktor)
- ▶ Sarah Bolger (aktorka)
- ▶ Saoirse Ronan (aktorka)
- ▶ Domhnall Gleeson (aktor)
- ▶ J.F. Kennedy (prezydent Stanów Zjednoczonych)
- ▶ James Hoban (architekt, zaprojektował Biały Dom, rezydencję Prezydenta USA)
- ▶ Richard Harris (aktor)

Ciekawostki o Irlandii

- Na irlandzkiej wyspie **Lambay** żyją na wolności **kangury**, to jedyne takie miejsce w Europie. Trafiły tam z Dublina, ponieważ brakowało dla nich miejsca w ZOO.
- Słynny na całym świecie statek **RMS Titanic** został wyprodukowany w Irlandii, w stoczni w mieście **Belfast**.
- Trzy tomy książki Tolkiena „Władca Pierścieni”, które ukazały w roku 1956, rozpropagowały kulturę irlandzką. Świat Niziołków z książek Tolkiena pełen jest odniesień do celtyckiej mitologii. Pobudziły one wyobraźnię milionów ludzi, popularyzując irlandzkie ballady i legendy dotyczące tego pięknego kraju.
- W Irlandii mieści się szpital, który funkcjonuje nieprzerwanie od **1745** roku. Jest to **Szpital Rotunda w Dublinie**.

Ciekawostki o Irlandii cd.

- Jednym z krajów, w których kręcony był kultowy serial *Gra o Tron* jest Irlandia. Cushendun Caves to miejsce, gdzie sfilmowano scenę z „cieniem dziecka”.
- Na południe od miasta Limerick znajduje się niewielka miejscowość **Hospital**. Nie ma w niej jednak szpitala.
- Amerykański Biały Dom zaprojektował Irlandczyk, **James Hoban**.
- Irlandia jest jedynym krajem świata, którego symbolem narodowym jest instrument muzyczny – **harfa**.

Szybki test – odpowiedz na pytania:

1. Święty Patryk jest patronem zawodów, które obecnie rzadko występują.
O których zawodach mowa?
2. Z jakiego ludu pochodził Święty Patryk?
3. Kim był dziadek Świętego Patryka?
4. Do jakiego płaża porównane jest pogaństwo?
5. Liści jakiej rośliny użył Święty Patryk, aby wyjaśnić tajemnicę Trójcy Świętej?
6. Na jaki kolor farbowano włosy, żeby uczcić dzień Świętego Patryka?
7. Czym zajmują się irlandzkie skrzaty?
8. Jak nazywa się irlandzki taniec?
9. Z jakim przedmiotem tańczą Irlandczycy?
10. Czy Ed Sheeran jest Irlandczykiem?
11. Czy w miejscowości Hospital jest szpital?
12. Czy w Irlandii żyją na wolności kangury?

Na następnej stronie znajdziesz odpowiedzi...

Odpowiedzi:

1. Kowal, bednarz.
2. Święty Patryk był Brytem, pochodził prawdopodobnie z terenów dzisiejszej Walii.
3. Dziadek Świętego Patryka był kapłanem.
4. Pogaństwo porównano do węży.
5. Na przykładzie koniczyny Św. Patryk wyjaśnił dogmat Trójcy Świętej.
6. Farbowano je na kolor zielony.
7. Skrzaty irlandzkie wyrabiają buty, płatają figle, uwielbiają celtyckie sporty i muzykę.
8. Irlandzki taniec to step dance.
9. Tym przedmiotem jest miotła.
10. Tak.
11. Nie.
12. Tak.

© pixers

Wesołego świętowania!

Klasa 8a i 8c